

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ขยะมูลฝอยเป็นมลพิษที่ก่อให้เกิดผลกระทบต่อประชาชนและสิ่งแวดล้อม ทั้งทางตรงและทางอ้อม และเป็นปัญหาที่เกิดขึ้นในชุมชนทุกระดับทั้งต่อองค์การบริหารส่วนตำบล เทศบาลตำบล เทศบาลเมืองและเทศบาลนคร และนับวันปัญหาขยะมูลฝอยจะทวีความรุนแรงมากขึ้น ทั้งนี้เนื่องจากความเจริญเติบโตทางด้านเศรษฐกิจ การเพิ่มขึ้นของประชาชน ตลอดจนพฤติกรรมกรบริโภคของคนเราเปลี่ยนไปจากเดิม เช่น จากที่เคยถือตะกร้าจับจ่ายซื้อของในตลาดสด ใช้ปืนโตสำหรับใส่อาหาร ใช้ใบตองหรือใบบัวห่ออาหาร แต่ปัจจุบันมีการใช้ผลิตภัณฑ์จำพวกพลาสติก โฟม แก้ว กระดาษ โลหะ อลูมิเนียมเพิ่มขึ้น และนับวันมีความจำเป็นต้องใช้เพิ่มขึ้นเพื่อความสะดวกสบายในวิถีชีวิตประจำวันซึ่งทำให้เกิดขยะมูลฝอยสูงขึ้นตามไปด้วย จากจำนวนขยะที่เพิ่มขึ้นเกิดปัญหาและความสูญเสียทางด้านสิ่งแวดล้อม ก่อให้เกิดมลพิษทางน้ำ ดินเสื่อมสภาพ ความเสียหายจากเหตุรำคาญ ส่งกลิ่นเหม็นรบกวน รวมถึงเป็นแหล่งที่อยู่อาศัยของสัตว์พาหะนำโรคเสียหายต่ออุตสาหกรรมการท่องเที่ยว ความสูญเสียทางด้านเศรษฐกิจและสิ้นเปลืองงบประมาณของรัฐที่ใช้ในการแก้ไขปัญหาขยะมูลฝอย (สุนันทา พลวงษ์และคณะ, 2551: 7)

จากปัญหาขยะมูลฝอยกรมอนามัยกระทรวงสาธารณสุขมีการสำรวจปริมาณขยะมูลฝอยในประเทศไทยในระยะสิบปีที่ผ่านมา ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2546 – พ.ศ. 2556 พบว่าปริมาณขยะมูลฝอยเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว และในปี 2553 มีขยะมูลฝอยเพิ่มขึ้นเป็น 15.16 ล้านตันหรือ 41,532 ตันต่อวันและคาดการณ์ว่าอีก 5 ปีข้างหน้าราว พ.ศ. 2559 หากจำนวนขยะมูลฝอยเพิ่มขึ้นร้อยละ 2 ต่อปี ปริมาณขยะมูลฝอยจะเพิ่มขึ้นเป็น 15.37 ล้านตันหรือ 42,110 ตันต่อวันโดยประมาณ (ศูนย์บริหารกฎหมายสาธารณสุข กรมอนามัย, 2556 : 3) และในปีเดียวกัน มีการสำรวจเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอยพบว่า มีขยะมูลฝอยที่ได้รับการจัดการถูกต้องตามหลักวิชาการประมาณร้อยละ 38 ของปริมาณขยะที่เกิดขึ้นทั่วประเทศส่วนที่เหลือพบว่า การจัดการไม่ถูกต้องตามหลักสุขาภิบาล มีการเผากลางแจ้ง ขุดหลุมฝัง

กองบนพื้นที่ว่างเปล่า ส่งผลต่อขยะมูลฝอยตกค้างตามสถานที่ต่างๆและพบการลักลอบทิ้งขยะมูลฝอย เป็นต้น (ศูนย์บริหารกฎหมายสาธารณสุข, 2556 : 3) ซึ่งจากการจัดการขยะมูลฝอยที่ไม่ถูกต้องก่อให้เกิดปัญหาขยะมูลฝอยตามมา คือปัญหากลิ่นเหม็น ปัญหาเหตุรำคาญ เป็นแหล่งแพร่กระจายเชื้อโรค การปนเปื้อนสู่สิ่งแวดล้อม ทำให้สิ่งแวดล้อมเสื่อมโทรมและเสี่ยงต่อผลกระทบด้านสุขภาพของประชาชน เสี่ยงต่อการเกิดโรคระบบทางเดินอาหาร โรคติดเชื้อ โรคภูมิแพ้หรือระบบต่างๆภายในร่างกาย นอกจากนี้ยังพบว่าขยะมูลฝอยซึ่งกลิ่นเหม็นรบกวนประชาชนที่อาศัยอยู่โดยรอบ

ดังนั้น การจัดการขยะมูลฝอยซึ่งเป็นส่วนสำคัญที่สามารถจะแก้ไขได้ปัญหาขยะมูลฝอยได้ต้องเริ่มจากทุกฝ่ายร่วมมือกันทั้งภาครัฐและภาคประชาชน แม้บทบาทหน้าที่โดยตรงขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดการขยะมูลฝอยจะมีการดำเนินการอย่างต่อเนื่องแต่ปัญหาขยะก็ไม่ได้ลดลง ยังพบปัญหาด้านการจัดการขยะที่ไม่ถูกต้องตามหลักสุขาภิบาล ทำให้ขยะหกหล่นในช่วงเวลาที่มีการขนส่ง (ศูนย์บริหารกฎหมายสาธารณสุข, 2556 : 5)

เทศบาลตำบลนาเชือกเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอีกแห่งหนึ่งที่จัดการขยะมูลฝอยตามบริบทหน้าที่ และประกาศใช้เทศบัญญัติ เรื่องการกำจัดขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล พ.ศ.2555 เพื่อให้ประชาชนในพื้นที่ได้ปฏิบัติตามระเบียบ ข้อบังคับดังกล่าว ซึ่งในสภาพปัจจุบันการจัดการขยะมูลฝอยของเทศบาลตำบลนาเชือกที่มีประชากร 3,801 คน 1,337 หลังคาเรือน จำนวน 5 ชุมชน การจัดการมูลฝอยยังเป็นปัญหามาจนถึงปัจจุบัน โดยปัญหาขยะมูลฝอยเพิ่มเป็นเงาตามตัวตามจำนวนประชากร ตามจำนวนอาคารบ้านเรือนที่ขยายอาคารพาณิชย์ที่สร้างเพิ่มขึ้น ตามวิถีชีวิตของชุมชน และตามการเติบโตของเศรษฐกิจชุมชนที่มีตลาดสด ตลาดนัดเดือนละ 2 ครั้ง ตลาดนัดคลองถมทุกวันศุกร์ ทั้งนี้เป็นบ่อเกิดของจำนวนขยะมูลฝอยนับวันจะทวีความรุนแรงมากขึ้น ซึ่งจำนวนขยะมูลฝอยของเทศบาลตำบลนาเชือก มีปริมาณ 5 ตันต่อวัน จึงจำเป็นต้องมีการจัดการขยะมูลฝอยที่เน้น การลดปริมาณขยะมูลฝอย การจัดระบบรีไซเคิล การขนส่งขยะมูลฝอยและการกำจัด ให้มีประสิทธิภาพ และถูกต้องตามหลักสุขาภิบาล

การจัดการขยะมูลฝอยของเทศบาลตำบลนาเชือก มีรถบรรทุกขยะ 2 คัน มีคนงานประจำรถบรรทุกขยะคันละ 4 คน มีคนงานเก็บขนขยะ 5 คน เก็บขยะจากถังขยะหรือภาชนะรองรับขยะไปบ่อพักขยะวันละ 4 เที่ยว โดยแบ่งเขตพื้นที่ในการเก็บขนขยะ ขยะมีปริมาณ 5 ตันต่อวัน คนงานประจำรถขยะคัดแยกขยะบนรถ และมีการคัดแยกของครัวเรือน

เพียงบางหลังคาเรือนเท่านั้น มีการจัดตั้งธนาคารขยะ 2 ชุมชน และมีการขนส่งขยะจากชุมชน ไปยังบ่อพักขยะ และดำเนินการกำจัดขยะโดยเทศบาลด้วยวิธีการฝังกลบ ซึ่งปัจจุบันยังไม่มี การฝังกลบขยะเนื่องจากขยะยังไม่เต็มบ่อพักขยะ บ่อพักขยะห่างจากชุมชน 7 กิโลเมตร มีบ่อพักขยะ จำนวน 4 บ่อ ซึ่งปัญหาขยะมูลฝอยของเทศบาลตำบลนาเชือกมีอยู่ เช่น การเก็บขยะมูลฝอยไม่ครบทุกถัง ไม่เก็บขยะนอกถัง ไม่เก็บขยะตามแผนงานมีขยะตกค้าง ส่งผลให้ประชาชนร้องเรียนอยู่เสมอ นอกจากนี้ยังพบปัญหาบ่อพักขยะที่อาจเต็มส่งผลต่อการกำจัดขยะไม่มีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ยังพบว่าพฤติกรรมบางส่วนเกิดจากประชาชน ในการทิ้งขยะรวมกันทั้งขยะเปียก ขยะแห้ง ขยะอันตราย รวมทั้งขยะมูลฝอยที่สามารถกลับมาใช้ซ้ำได้ ในขณะที่เดียวกันเทศบาลตำบลนาเชือกได้ส่งเสริมให้มีการใช้ถังขยะรีไซเคิล และส่งเสริมให้ความรู้เกี่ยวกับการคัดแยกขยะ การจัดตั้งธนาคารขยะ จากที่กล่าวมายังพบว่า การกำจัดขยะยังไม่มีความมีประสิทธิภาพเท่าที่ควร แม้ประกาศใช้เทศบัญญัติเทศบาลตำบลนาเชือก เพื่อให้ประชาชนถือเป็นแนวปฏิบัติก็ตาม

จากการประกาศใช้เทศบัญญัติดังกล่าว เทศบาลตำบลนาเชือกมีหน่วยงานที่รับผิดชอบงานกำจัดขยะมูลฝอย คือ กองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม การจัดการขยะมูลฝอย ยังไม่เป็นที่ประทับใจหรือพอใจของชุมชนดังกล่าว ในเบื้องต้นว่ามีข้อร้องเรียนเกี่ยวกับการปฏิบัติงานเก็บขนขยะมูลฝอย เกี่ยวกับความสะอาด การปฏิบัติงานของพนักงาน คนงาน ทั้งการเก็บค่าธรรมเนียม ทั้งนี้ยังพบว่าประชาชนบางส่วนยังไม่ปฏิบัติตามเทศบัญญัติและยังไม่สามารถเก็บค่าธรรมเนียมเก็บขนขยะมูลฝอยได้ หากปล่อยให้ปัญหาขยะมูลฝอยเป็นปัญหาเรื้อรัง ไม่นำมาแก้ไขให้ลดลงหรือแก้ไขได้ตรงจุด คาดว่าจะทวีความรุนแรงขึ้นและอาจแก้ไขได้ยาก จะส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม สุขภาพของประชาชน ทั้งด้านกลิ่น เหตุรำคาญ แหล่งเพาะพันธุ์เชื้อโรค ปัญหาสิ่งแวดล้อม ภาพลักษณ์ของบ้านเมือง ความสะอาดเรียบร้อยของบ้านเมือง ดังนั้นจึงต้องมีการจัดการขยะมูลฝอยที่ดี ที่ถูกต้องตามหลักสุขาภิบาล และประชาชนต้องให้ความร่วมมือในทุกด้านของขั้นตอนการจัดการขยะมูลฝอย มีจิตสำนึกที่สังคม เพราะทุกคนมีส่วนในการสร้างขยะควรมีส่วนรับผิดชอบในขยะ และในการดำเนินตามภารกิจหน้าที่ของเทศบาล คือ การเก็บขนขยะมูลฝอยยังไม่มี การสำรวจความคิดเห็นของประชาชนต่อการจัดการขยะมูลฝอยซึ่งถือว่ามีความสำคัญอย่างยิ่งในการดำเนินงาน

จากที่กล่าวข้างต้นทำให้ผู้ศึกษาซึ่งอยู่ในหน่วยงานที่รับผิดชอบงานขยะมูลฝอยของเทศบาลตำบลนาเชือก สนใจที่จะศึกษาความคิดเห็นประชาชนต่อการจัดการขยะมูลฝอย

ของเทศบาลตำบลนาเชือกเพื่อนำมาปรับใช้ในการดำเนินงานภารกิจของเทศบาล อีกทั้งเพื่อเป็นนามาวางแผนการปฏิบัติงาน แผนงบประมาณ แผนอุปกรณ์ เทคโนโลยี พร้อมทั้งทราบความต้องการของชุมชนและเพื่อสร้างความตระหนักและสร้างความเข้าใจในการทิ้งและกำจัดขยะอย่างถูกวิธี รวมทั้ง สร้างความเข้าใจให้กับชุมชนเกี่ยวกับปัญหาของขยะมูลฝอย การจัดการขยะมูลฝอยอย่างถูกวิธีเพื่อลดปริมาณขยะ รวมถึงเพื่อลดงบประมาณในการจัดการขยะ รวมถึงให้ความรู้ที่ถูกต้องเกี่ยวกับขยะมูลฝอย ผลกระทบที่เกิดขึ้นเป็นลำดับต่อไป

คำถามการศึกษา

1. ประชาชนในเขตเทศบาลตำบลนาเชือก มีความคิดเห็นต่อการจัดการขยะมูลฝอยของเทศบาลตำบลนาเชือก อำเภอนาเชือก จังหวัดมหาสารคามอยู่ในระดับใด
2. ประชาชนที่อาศัยในชุมชนเขตเทศบาลตำบลนาเชือกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการจัดการขยะมูลฝอยของเทศบาลตำบลนาเชือกแตกต่างกันหรือไม่
3. ประชาชนมีข้อเสนอแนะต่อการจัดการขยะมูลฝอยของเทศบาลตำบลนาเชือก อำเภอนาเชือก จังหวัดมหาสารคามอย่างไร

วัตถุประสงค์การศึกษา

1. เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นประชาชนต่อการจัดการขยะมูลฝอยของเทศบาลตำบลนาเชือก อำเภอนาเชือก จังหวัดมหาสารคาม
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนต่อการจัดการขยะมูลฝอยของเทศบาลตำบลนาเชือก อำเภอนาเชือก จังหวัดมหาสารคาม จำแนกตามชุมชนที่อยู่อาศัย
3. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะของประชาชนต่อการจัดการขยะมูลฝอยของเทศบาลตำบลนาเชือก อำเภอนาเชือก จังหวัดมหาสารคาม

ขอบเขตการศึกษา

การศึกษาค้นคว้าความคิดเห็นประชาชนต่อการจัดการขยะมูลฝอยของเทศบาลตำบลนาเชือก อำเภอนาเชือก จังหวัดมหาสารคาม มีขอบเขตการศึกษาดังนี้

1. ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร ได้แก่ หัวหน้าครัวเรือนหรือตัวแทนครัวเรือนที่อาศัยในชุมชนเทศบาลตำบลนาเชือก อำเภอนาเชือก จังหวัดมหาสารคาม ทั้ง 5 ชุมชนในเขตเทศบาลตำบลนาเชือก จำนวน 1,337 หลังคาเรือน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่หัวหน้าครัวเรือนหรือตัวแทนครัวเรือนที่อาศัยอยู่ในชุมชนเทศบาลตำบลนาเชือก โดยกำหนดตัวอย่างขนาดของกลุ่มตัวอย่างตามสูตรของทาโรยามาเน่ (Taro Yamane) จากจำนวนหลังคาเรือน 1,337 หลังคาเรือนได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 308 คนใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling)

2. ขอบเขตด้านพื้นที่

การศึกษานี้พื้นที่ที่ใช้ ได้แก่ ชุมชนในเขต เทศบาลตำบลนาเชือก อำเภอนาเชือก จังหวัดมหาสารคาม จำนวน 5 ชุมชน คือ ชุมชนนาเชือก ชุมชนกุครึ่ง ชุมชนสันติสุข ชุมชนกุครึ่งพัฒนาและชุมชนจิงแคง

3. ขอบเขตด้านเนื้อหา

การศึกษานี้มุ่งศึกษาเนื้อหาเกี่ยวกับความคิดเห็นของประชาชนต่อการจัดการขยะมูลฝอยของเทศบาลตำบลนาเชือก อำเภอนาเชือก จังหวัดมหาสารคาม จำนวน 4 ด้าน ซึ่งแบ่งออกเป็น 1) ด้านการลดปริมาณขยะ 2) ด้านการจัดระบบรีไซเคิล 3) ด้านการขนส่ง และ 4) ด้านการกำจัดขยะมูลฝอย

4. ขอบเขตด้านตัวแปร

4.1 ตัวแปรต้น ได้แก่ ประชาชนในเขตเทศบาลตำบลนาเชือกทั้ง 5 ชุมชน ประกอบด้วย 1) ชุมชนนาเชือก 2) ชุมชนกุครึ่ง 3) ชุมชนสันติสุข 4) ชุมชนกุครึ่งพัฒนา และ 5) ชุมชนจิงแคง

4.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ระดับความคิดเห็นต่อการจัดการขยะมูลฝอยของเทศบาลตำบลนาเชือก อำเภอนาเชือก จังหวัดมหาสารคาม

5. ขอบเขตด้านระยะเวลา

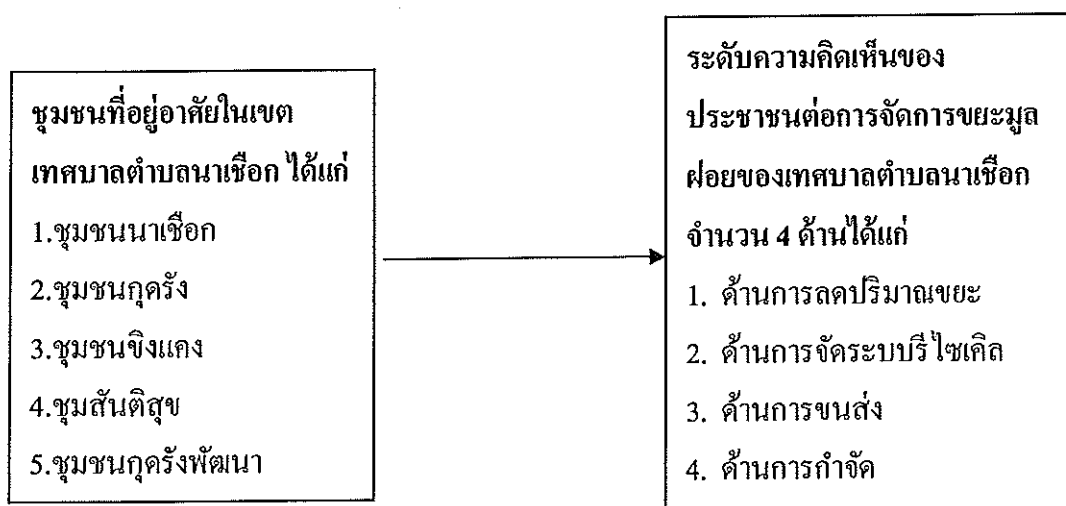
ระยะเวลาในการศึกษา คือ ตั้งแต่ เดือน กรกฎาคม - ธันวาคม 2557

กรอบแนวคิดการศึกษา

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ผู้ศึกษาใช้แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอย ของกระทรวงสาธารณสุข โดยศูนย์บริหารกฎหมายสาธารณสุข (2556 : 26 -30) เทศบัญญัติเทศบาลตำบลนาเชือก พ.ศ. 2555 เรื่อง การกำจัดขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล พ.ศ. 2555 (เทศบาลตำบลนาเชือก , 2555 : 6) และ พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 (กระทรวงสาธารณสุข , 2550 : 44) มาเป็นแนวทางการในศึกษาเรื่องการจัดการขยะมูลฝอยของเทศบาลตำบลนาเชือก โดย แบ่งเป็น 4 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการลดปริมาณขยะ 2) ด้านการจัดระบบรีไซเคิล 3) ด้านการขนส่ง และ4) ด้านการจัดการขยะมูลฝอย ดังกรอบแนวคิดในแผนภาพที่ 1

ตัวแปรต้น

ตัวแปรตาม

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการศึกษา

นิยามศัพท์เฉพาะ

การศึกษาครั้งนี้ ศึกษาเกี่ยวกับความคิดเห็นของประชาชนที่อาศัยในเขตเทศบาล ตำบลนาเชือกเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอย ผู้ศึกษาจึงนิยามศัพท์เฉพาะดังนี้

ความคิดเห็น คือ ความรู้สึกนึกคิดของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลนาเชือกที่ แสดงออกด้านความคิดต่อการจัดการขยะมูลฝอยของเทศบาลตำบลนาเชือก

การจัดการขยะมูลฝอย คือ กระบวนการ หรือ วิธีการจัดการเกี่ยวกับขยะมูลฝอย ของเทศบาลตำบลนาเชือกตามหลักสุขาภิบาล เพื่อมิให้เกิดปัญหาด้านมลพิษและสิ่งแวดล้อม จากขยะมูลฝอย ในที่นี้หมายถึง กระบวนการจัดการขยะมูลฝอยของเทศบาลตำบลนาเชือก ซึ่ง ประกอบด้วย 4 ด้าน คือ 1) ด้านการลดปริมาณขยะ 2) ด้านการจัดระบบรีไซเคิล 3) ด้าน ขนส่งขยะมูลฝอย และ 4) ด้านการกำจัดขยะมูลฝอย

1) **ด้านการลดปริมาณขยะ** หมายถึง การที่เทศบาลมีวิธีการหรือขั้นตอนการลด ปริมาณขยะการรณรงค์หรือประชาสัมพันธ์ให้ความรู้แก่ประชาชนเกี่ยวกับการลดปริมาณ ขยะ การทิ้งขยะถูกต้องตามภาชนะรองรับ หรือการนำขยะที่สามารถย่อยสลายนำไปใช้ทำปุ๋ย รวมทั้งส่งเสริมหรือสนับสนุนให้ประชาชนรู้จักลดปริมาณขยะ โดยการคัดแยกขยะหรือการ นำขยะกลับมาใช้ใหม่ หรือการคัดแยกขยะของพนักงานเก็บขยะบนรถบรรทุกขยะ

2) **ด้านการจัดระบบรีไซเคิล** หมายถึง การที่เทศบาลตำบลนาเชือกมีการ รณรงค์หรือประชาสัมพันธ์ให้ความรู้แก่ประชาชนและเยาวชน นักเรียน ในเรื่องการจัดระบบ รีไซเคิล การจัดตั้งธนาคารขยะร่วมกับชุมชน ส่งเสริมให้ชุมชนมีการจัดทำระบบการนำขยะ กลับมาใช้ใหม่ ส่งเสริมให้ชุมชนใช้ผลิตภัณฑ์ที่ย่อยสลายง่าย การใช้ถุงพลาสติกซ้ำ หรือ การแปรรูปขยะ หรือการทำน้ำหมักชีวภาพ

3) **ด้านการขนส่งขยะมูลฝอย** หมายถึง การที่เทศบาลตำบลนาเชือกจัดให้มี พนักงานเก็บขนขยะจากภาชนะหรือแหล่งรวบรวมขยะจากหลังคาเรือนหรือจากชุมชน ไปยัง บ่อพักขยะที่อยู่ในพื้นที่ป่าสาธารณะ เพื่อรอการกำจัด การกำหนดให้ประชาชนชำระ ค่าธรรมเนียมในการจัดเก็บตามเทศบัญญัติเทศบาลตำบลนาเชือกเรื่องการกำจัดขยะมูลฝอย พ.ศ. 2555 และการสนับสนุนถึงขยะทั่วไป และถังขยะรีไซเคิลแก่ชุมชนเพื่อรองรับขยะมูลฝอย

4) **ด้านการกำจัดขยะมูลฝอย** หมายถึง การที่เทศบาลมีการประชาสัมพันธ์ให้ ความรู้เรื่องการกำจัดขยะมูลฝอยตามหลักสุขาภิบาล มีระบบการกำจัดขยะมูลฝอย ณ บ่อพัก ขยะโดยอย่างถูกต้องตามหลักสุขาภิบาล เช่น การเผา การฝังกลบ การทำปุ๋ย และเทศบาลมี

การสนับสนุนให้ประชาชนสามารถกำจัดขยะด้วยตนเองทั้งวิธีการทำน้ำหมักชีวภาพ การทำปุ๋ยหมัก

ประโยชน์การศึกษา

ผลของการศึกษา ความคิดเห็นประชาชนต่อการจัดการขยะมูลฝอยของเทศบาล ตำบลนาเชือก อำเภอนาเชือก จังหวัดมหาสารคาม ในครั้งนี้ สามารถใช้เป็นสารสนเทศต่อการพัฒนาระบบการวางแผนการปฏิบัติงานการเก็บขนขยะมูลฝอย การจัดการขยะมูลฝอย และเพื่อนำข้อมูลการจัดการขยะมูลฝอยทั้ง 4 ด้านคือด้านการลดปริมาณขยะ การจัดระบบรีไซเคิล การขนส่งและการกำจัด เสนอต่อผู้บริหารเพื่อพัฒนาและปรับปรุงระบบการจัดการขยะให้เกิดประสิทธิภาพ รวมทั้งในการวางแผนงบประมาณ แผนงาน โครงการของเทศบาล ตำบลนาเชือก เพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อการปฏิบัติในอนาคตต่อไป

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY